

בש"פ 6792/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 6792/22

לפני:

כבוד השופטת ר' רונן

העורר:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי חיפה במ"ת 51127-10-21 מיום 6.10.2022 שניתנה על ידי כב' השופט נ' סילמן

בשם העורר:

עו"ד אתי כרייף; עו"ד קובי (יעקב) לוי

בשם המשיבה:

עו"ד ארז בן-ארויה

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה במ"ת 51127-10-21 (כבוד השופט נ' סילמן) מיום 6.10.2022 בה נדחתה באופן חלקי בקשתו של העורר לעיון חוזר בהחלטת בית המשפט מיום 13.1.2022 אשר הורתה על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני, תוך שנקבע כי החלטה סופית תינתן לאחר שיוגש תסקיר משלים בעניינו.

רקעוהשתלשלותהעניינים

2. נגד העורר הוגש ביום 21.10.2021 כתב אישום המונה שלושה אישומים המתארים עבירות מרובות של מעשים מגונים בקטינות, לפי סעיפים 348(ב) ו-348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. לצד כתב האישום הוגשה בקשה

עמוד 1

למעצר העורר עד תום ההליכים.

במהלך הדיונים בבקשה, הודיע העורר כי על אף שהוא כופר במיוחס לו, אין הוא חולק על דבר קיומן של ראיות לכאורה נכון לשלב זה של הדיון. לצד זאת, ביקש העורר להפנותו לתסקיר שירות המבחן לצורך בחינת חלופת מעצר. ביום 15.11.2021 הורה בית משפט קמא על הגשת תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר, אשר יבחן את היתכנותה של חלופת מעצר.

ביום 14.12.2021 התקבל תסקיר שירות המבחן הראשון. התסקיר לא שלל סיכון להמשך התנהגות מפרת חוק של העורר בתחום המיני. משכך, לא הומלץ במסגרתו על אישור מערך הפיקוח שהוצע ע"י העורר, שכן לגישת שירות המבחן הוא לא יוכל לתת מענה נדרש לסיכון. בהמשך, בשל כוונתו של ב"כ העורר להציע מפקחים נוספים, הורה בית המשפט על הגשת תסקיר נוסף. ביום 3.1.2022 התקבל תסקיר נוסף שהמליץ על המרת המעצר מאחורי סורג ובריוח במעצר בפיקוח אלקטרוני. ביום 11.1.2022 התקבלה חוות דעת יחידת הפיקוח האלקטרוני אשר מצאה כי התקנת אזיק אלקטרוני ישימה.

3. על רקע זה, בהחלטה מיום 13.1.2022 קבע בית משפט קמא כי לאור מצוות המחוקק לפיה יש להעדיף אמצעי שפגיעתו בחירות פחותה, ייעצר העורר בפיקוח אלקטרוני חלף מעצר מאחורי סורג ובריוח.

כתשעה חודשים לאחר מכן, ביום 19.9.2022, הגיש העורר בקשה לעיון חוזר על החלטה זו, בה הוא עתר שבית המשפט יאפשר פתיחת "חלונות" קבועים שיאפשרו לו לצאת להתאווורות. כמו כן נתבקש בית המשפט להורות על עריכת תסקיר מעצר נוסף בעניינו של העורר, ולקבוע מועד לדיון בבחינת ביטול מעצרו בפיקוח אלקטרוני ושחרורו לחלופת מעצר שתאפשר לו להתפרנס ולפרנס את ילדיו.

4. בדיון שהתקיים בבקשה ביום 6.10.2022, טענה ב"כ העורר כי יש מקום להורות באופן מדי על ביטול מעצרו על העורר בפיקוח אלקטרוני ושחרורו לחלופת מעצר ללא צורך בקבלת תסקיר שירות המבחן. בתום הדיון, קיבל בית משפט קמא באופן חלקי את בקשתו של העורר. בכל הנוגע להסרת הפיקוח האלקטרוני, ציין בית משפט קמא כי נכון לעת הזו לא הונחה בפניו תשתית ראייתית המלמדת על הפחתת מסוכנותו של העורר, ולכן לא ניתן להורות בשלב זה על שחרורו לחלופת מעצר. על כן, הורה בית המשפט על הגשת תסקיר משלים בתוך 45 יום, אשר יבחן את תנאי מגבלות החירות, את ההירתמות הטיפולית של העורר ואת מידת מסוכנותו. לצד זאת, בית המשפט קיבל את בקשת העורר לפתיחת "חלונות" התאווורות, תוך שציין כי מיום מעצרו של העורר חלף פרק זמן של תשעה חודשים בהם הוא לא הפר את תנאי המעצר. בית המשפט סבר כי מכך ניתן ללמוד כי ניתן לתת אמון בעורר, וכן כי מפקחיו מבצעים מלאכתם נאמנה. בנסיבות אלה, בית משפט קמא איפשר לעורר לצאת להתאווורות בין השעות 9:00-10:30 ובין השעות 17:00-18:30 מידי יום.

5. על החלטת בית משפט קמא מיום 6.10.2022 הוגש הערר שלפניי, בו מבקש העורר מבית משפט זה להורות על ביטול הפיקוח האלקטרוני ועל שחרורו לחלופת מעצר מבלי להמתין זמן נוסף לקבלת תסקיר משלים.

6. בערר נטען כי בית משפט קמא שגה כשלא ערך איזון נכון בין זכותו של העורר לתעסוקה ולפרנסה לבין עוצמת

עילות המעצר אשר פחתה. עוד נטען כי בית משפט קמא לא נתן דעתו להמתנה הממושכת של כתשעה חודשים לפני הפנייה של העורר בבקשה לעיון חוזר, כאשר העורר הוכיח שניתן לתת בו ובמפקחיו אמון. העורר הדגיש כי הוא לא העז להוציא כף רגלו ממפתן ביתו שכן הוא חש רתיעה. מכאן שהוא מבין את חובתו לכבד את התנאים ולעמוד בסייגים. כן נטען כי בית משפט קמא שגה כשלא הכריע בבקשת העורר מיידית אלא נזקק פעם נוספת לתסקיר שירות המבחן, וזאת לנוכח התעצמות מידת האמון בעורר והפיחות במידת מסוכנותו. כמו כן הדגיש העורר כי הוא ומשפחתו נתונים ללחץ כלכלי ונפשי עצום בשל הבטלה המוחלטת שלו והיותו של העורר מפרנס יחיד.

נוסף לכך, העורר הפנה לעובדה כי המשיבה נתנה הסכמתה לאפשר לו לצאת מפעם לפעם להתפלל בבית הכנסת אשר בוצעו בו העבירות המיוחסות לו. עניין זה מעיד לשיטתו על "הלך רוחה" של המשיבה כי מדובר בעורר אמין אשר מורתע מההליך המתנהל כנגדו. לבסוף הדגיש העורר כי לדידו בית משפט קמא שגה כשלא נתן דעתו לעברו הפלילי הנקי, לשירותו ביחידה מובחרת, להירתמותו הטיפולית ולהתנהלות הכללית בהליך.

7. בדיון שהתקיים ביום 23.10.2022 חזרה ב"כ העורר על טענותיה. היא הדגישה את הקושי הכלכלי המשמעותי בו נתונים העורר ומשפחתו לאור העובדה כי הוא אינו עובד כבר פרק זמן ממושך, את התנאים הקשים של המעצר בפיקוח אלקטרוני, את החשיבות שבית המשפט רואה לכך שאדם יוכל לצאת להתפרנס ואת העובדה שממילא כבר הותר לעורר לצאת להתאוויר מחוץ לבית בפיקוח של מפקח פעמיים ביום – ומכאן שניתן גם לאפשר לו לצאת מדי יום למשך 6 שעות לעבודה, אף זאת בפיקוח. ב"כ העורר ציינה כי בית המשפט אינו חייב בכל מצב לפנות לשירות המבחן – כאשר שיקול הדעת הוא של בית המשפט עצמו, וכאשר פרק הזמן החולף עד לקבלת ההמלצה של שירות המבחן עשוי להיות ממושך. כן העלתה ב"כ העורר טענות ביחס לעבירות המיוחסות לו.

מנגד, ב"כ המשיבה טען כי יש לדחות את הערר. הוא הדגיש כי מדובר ב"ערר ביניים", כאשר בית המשפט הלך בעניינו של העורר "עקב בצד אגודל" וביקש להמתין לתסקיר שירות המבחן (שאמור להיות מונח לפני בית המשפט בחודש הקרוב) בטרם תינתן החלטתו הסופית בבקשה. לגישת ב"כ המשיבה – בעבירות מסוג זה ובהינתן כלל הנתונים וההקלה הנוכחית בתנאי הפיקוח של העורר, יש מקום לבחון את בקשתו גם באמצעות שירות המבחן שיבחן בין היתר גם את מקום העבודה בו מבקש העורר לעבוד. עוד צוין כי לא כל המתלוננות סיימו עדיין להעיד. בהליך העיקרי קבועים שני מועדי הוכחות נוספים בהם צפויים לסיים כל עדי התביעה את עדויותיהם, וזאת עד תחילת חודש נובמבר. גם לעניין זה יש לתת משקל.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בערר על נימוקיו ולאור טענותיהם של ב"כ הצדדים בעל פה, אני סבורה כי דין הערר להידחות. זאת מאחר שמדובר בערר על החלטת ביניים של בית משפט קמא – שביקש, בטרם מתן החלטה סופית בבקשתו של העורר, לקבל תסקיר משירות המבחן. הפסיקה קבעה לא אחת כי דיון בהכרעת ביניים כזו איננו הכלל אלא חריג, וככלל על בית המשפט למעט מאוד בהתערבות בהחלטות כאלה (ראו למשל: בש"פ 5356/22 שמואל מפעי נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (15.8.2022); [שבטאי נ' מדינת ישראל (24.5.2022)]; [פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 7-8 (5.4.2015)]). מקרה זה איננו מקרה חריג המחייב התערבות כזו.

9. אכן, וכפי שקבעתי לאחרונה "ככל שהדבר אפשרי וכאשר מכלול הנסיבות הרלוונטיות מאפשר זאת, יש ככלל

יתרון בכך שמי ששחרר ממעצר בתנאים יוכל לצאת לעבוד, וזאת לעומת האפשרות האלטרנטיבית לפיה הנאשם ישהה בכל שעות היום והלילה בביתו ללא אפשרות יציאה וללא אפשרות להתפרנס" (ראו בש"פ 5585/22 יעקב לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 9(25.8.2022), להלן: עניין לוי).

מהן ה"נסיבות הרלוונטיות" הללו? כדי לבחון בקשה של נאשם לאפשר לו לעבוד במהלך שחרורו בתנאים, על בית המשפט לתת דעתו למגוון נסיבות ובכלל זה לשאלה מהן העבירות שיוחסו לו, מהי החומרה היחסית שלהן וכתוצאה מכך מהו החשש הקיים לגבי הקלה אפשרית בתנאים; מהו פרק הזמן בו מוטלות על הנאשם מגבלות והאם הוא הפר אותן במהלך פרק הזמן הזה; מהו היקף המגבלות המוטלות עליו במסגרת תנאי השחרור שלו; ועוד.

9. במקרה דנן, העבירות שיוחסו לעורר – עבירות של מעשים מגונים בקטניות – הן כאלה המחייבות בחינה מעמיקה ויסודית של האפשרות להקל את תנאי השחרור שלו. נראה כי גם העורר עצמו הבין זאת, שכן במסגרת בקשתו המקורית לעיון חוזר הוא ביקש תחילה להורות על הגשת תסקיר משלים לצורך הדיון בשחרורו לחלופת מעצר. אכן, העורר מצוי תחת מגבלות במשך תקופה ממושכת בה הוא הוכיח את עצמו כמי שניתן לתת בו אמון, וכך גם המפקחים שמונו לפקח עליו. יחד עם זאת, המגבלות שהוטלו על העורר הוקלו במידת מה לאחרונה כאשר התאפשר לו לצאת להתאווררות פעמיים ביום.

לאור כל אלה, החלטתו של בית המשפט לפיה בטרם הוא ייתן דעתו לבקשת העורר להקלה נוספת בתנאי השחרור שתאפשר לו לצאת לעבוד – הוא מבקש לקבל חוות דעת מקצועית כוללת של שירות המבחן, היא החלטה סבירה. בהקשר זה יוער כי גם בעניין לוי אליו הפנתה ב"כ העורר, ההחלטה התקבלה לאחר קבלת המלצה חיובית של שירות המבחן. על כל פנים, ודאי שהחלטתו של בית משפט קמא נושא הערר אינה מסוג ההחלטות החרוגות שמן הראוי להתערב בהן במסגרת ערר על החלטת ביניים. זאת גם לאור לוחות הזמנים לקבלת תסקיר שירות המבחן מחד גיסא; ולהמשך ההליך העיקרי בעניינו של העורר מאידך גיסא.

לכן, לאור כל אלה, אני דוחה את הערר.

ניתנה היום, כ"ט בתשרי התשפ"ג (24.10.2022).

ש ו פ ט ת